

# **EVA er død, leve VIVE!**

Ved nedlæggelsen af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) og den samtidige overdragelse af visse af opgaverne til Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE)

*Kritisk kommentar af Morten Nørholm*

---

## **Abstract**

EVA is dead, long live VIVE - on the closing of the Danish Evaluation Institute (EVA) and the simultaneous transfer of certain tasks to the National Research and Analysis Center for Welfare (VIVE). Since 1992, The Danish Evaluation Institute (EVA) has evaluated formalized education, producing an accompanying discourse partly legitimizing already socially necessary administrative initiatives, partly hiding this. On 1 July 2026 the evaluations were transferred to The Danish Center for Social Science Research (VIVE).

In a field reconstructing the relation between academic and scientific capital (vertically, capital volume and, horizontally, capital composition), EVA and VIVE are placed in approximately the same place horizontally - right, towards an administrative pole – while VIVE is placed higher than EVA. This strengthens the legitimacy of the evaluations without otherwise changing them.

Consisting mainly of opinions transformed into knowledge, the evaluations do not compete with scientific knowledge. However, the consequences of VIVE taking over the evaluations are that they are – symbolically – legitimized as if they were scientific. In consequence, this enhances the power exercise by the withdrawn strong state, and worsens the conditions for the production of science in the strictest sense.

## **Keywords**

Bourdieu, *habitus*, administrative/bureaucratic knowledge, Durkheim, science, Kant, a withdrawn strong state, evaluation theory, evaluating practices

---

## **Indledning**

Ifølge et lovforslag fra det daværende Børne- og Undervisningsministeriet (Retsinformation 2025, jf. også ritzau 2025) skal Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) nedlægges d.

1. juli 2026 og en del af EVA's arbejdsopgaver overtages af Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE). På grund af udskrivelsen af folketingsvalg d. 26/2 2026 til afholdelse d. 24/3 2026, bortfaldt lovforslaget efter andenbehandling, men inden den endelige vedtagelse. Adspurgt om forslagets og EVA's skæbne, svarede Folketingets Oplysning d. 2/7 2026 at

L 90, folketingsåret 2025-26 (1. samling) [(Retsinformation 2025)], som bortfaldt ved valgudskrivelsen, er blevet genfremsat som: 2025-26 (2. samling), L 7 Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven og udlændingeloven og om ophævelse af lov om Danmarks Evalueringsinstitut. (Nedlæggelse af Danmarks Evalueringsinstitut) [(Folketinget 2026a)]

Lovforslaget er sat til 3. behandling den 3. september 2026, og i lovforslaget står der, at loven træder i kraft den 15. september 2026. Link til lovforslaget som fremsat med bemærkninger [(Folketinget 2026b)]

I bemærkningerne står der på side 2 nederst i venstre spalte: "Det foreslås med lovforslaget, at lov om Danmarks Evalueringsinstitut ophæves, hvorved Danmarks Evalueringsinstitut (herefter EVA) nedlægges. Bevillingen til EVA blev på finansloven for 2026, jf. "Aftale om finansloven for 2026" af 23. oktober 2025 mellem den daværende regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Det Konservative Folkeparti, reduceret svarende til et halvt års drift samtidig med, at der fremover vil ske en styrkelse af VIVE for så vidt angår opgaver på børne- og uddannelsesområdet. EVAs virksomhed har i første halvår af 2026 været under afvikling som følge af bevillingsbortfaldet. EVAs personale er dermed opsagt med udgangen af juni 2026." (mail fra Folketingets Oplysning 2/7 2026, kl. 13.00)

Skønt lovforslaget om nedlæggelsen af EVA endnu ikke var vedtaget 1/7 2026, blev EVA med andre ord alligevel lukket som foreslået fordi finansloven for 2026 tog forskud på nedlæggelsen og kun afsatte midler til EVA for første halvår af 2026.

### **Alle roser har torne**

For den der gennem 30 år har forsket om den pædagogiske funktion af evalueringer (opsummeret med en empirisk definition af evaluering/evaluerende praktikker i Nørholm 2019) med et udgangspunkt i arbejdet i Evalueringscenteret (EVA, oprettet 1992), senere Danmarks Evalueringsinstitut (også EVA, oprettet 1999), og som i hele perioden har været som en gammel hund i benene på EVA, ville det være nærliggende at møde nyheden om nedlæggelsen med jubel. Endelig slipper vi af med den instans som har leveret en lind strøm af politiserende udgivelser som jeg i min forskning har argumenteret for ikke viser noget, og alene har

1. forhindret en fornuftig analyse af det som underkastes en evaluering,
2. forhindret indsigt i selve dette,

med

### 3. den rekonstruerede pædagogiske funktion at legitimere allerede socialt nødvendige administrative tiltag,

og som dermed har medvirket til at hundredetusindvis af elever og studerende er blevet forhindret i at lære noget fornuftigt, især at tænke selv, med den pædagogiske funktion – under de givne omstændigheder, dvs. i samfund efter det moderne – at opretholde en neo-liberal ide om funktionen af skole og uddannelse gennem at producere legitimeringer af bestemte, allerede socialt nødvendige politisk-administrative beslutninger (jf. også diskussionen i Nørholm 2026). Især fordi min forskning har vist at denne pædagogiske funktion er den eneste.

En jubel over enden på et sådant regimente kunne have været min umiddelbare reaktion.

Men ingen roser uden torne. Det er ikke kun glædeligt at EVA forsvinder, for de legitimerende funktioner som i tidens løb og delvis som funktion af EVA's eget arbejde er blevet stedse mere nødvendige for at legitimere bestemte neoliberale uddannelses- og undervisningsmæssige tiltag, forsvinder naturligvis ikke. Det samme gælder de midler som EVA har anvendt i arbejdet, og som i tidens løb ligeledes er perfektioneret til en standard (jf. Nørholm 2008, 2019). Ikke alene selve evalueringerne som i begyndelsen var stort set det eneste EVA producerede, og som til at begynde med legitimerede sig selv, men også en stedse stigende strøm af ledsagende diskurser (især tekster som stipulerer frem-gangsmåde for udførelse og tolkning af evalueringer) som efterhånden nærmest gav EVA en eneret til dels normativt at forklare hvordan evalueringer skal udføres, dels lige så normativt at forklare hvordan de skal fortolkes til de såkaldte resultater. Intet af alt dette forsvinder når EVA lukker og aktiviteterne overdrages til Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE), tidligere Socialforskningsinstituttet (SFI). Instrumenter til reproduktion af en eksisterende, principielt vilkårlig social orden er stadig nødvendige, måske endnu mere nu end tidligere.

I bogen *la reproduction* (Bourdieu og Passeron 1970) argumenteres der for at hvis ikke uddannelsessystemet foretog en sortering til og legitimering af denne sortering til en allerede eksisterende ulige fordeling af materielle og symbolske goder, og hvis ikke uddannelsessystemet dermed havde en hovedrolle i reproduktionen af en eksisterende, principielt vilkårlig social orden (en reproduktion af en eksisterende, principielt vilkårlig social fordeling af symbolske og materielle goder og dermed af magt), så måtte samfundet opfinde en mekanisme til at foretage den involverede reproduktion dels af en konkret eksisterende social orden, dels af at der overhovedet skal være en sådan social orden, at goderne skal fordeles ulige mellem de eksisterende sociale klasser, og at samfundet dermed overhovedet skal være et klassesamfund. Det samme gælder instanser som EVA/VIVE som producerer en ledsagende diskurs for uddannelsessystemet, og som derfor må rekonstrueres som en afhængig del af uddannelsessystemet og ikke som en uafhængig instans heller set i dét perspektiv. Det er ellers en (postuleret) uafhængighed der giver instanserne deres legitimitet.

For staten er partisk og snyder på målet, og oprettes der en kontrolinstans, snyder den også. Hverken EVA's hidtidige funktion eller de anvendte midler forsvinder ved nedlæg-

gelsen af EVA. I stedet overtages de af VIVE; uanset hvordan den helt konkrete udformning af begge dele bliver, vil funktionen fortsat findes.

## Om EVA

Det var svært på nettet at finde en officiel beskrivelse af det første EVA, Evalueringscenteret, oprettet i 1992. I stedet har chatbot'en perplexity.ai hjulpet med at finde forskelligt, inklusive en artikel i Folketingstidende (Folketinget 1998). Altsammen udtryk for den selv-legitimerende selvfølgelighed som til at begynde med gjorde sig gældende for evalueringerne og de tilhørende evalueringsrapporter. Ingen behøvede at argu-mentere for hverken EVA, evalueringerne eller rapporterne.

Tilsvarende var det svært at finde beskrivelser af det EVA som netop er lukket. På EVA's hjemmeside (EVA 2026a – hjemmesiden er aktiv resten af 2026, også efter EVA's nedlæggelse, derefter er det arkivsider som Wayback Machine der gælder), under overskriften "Om EVA", forklares det at

EVA (Danmarks Evalueringsinstitut) skaber og formidler uafhængig og relevant viden, der kvalificerer og bidrager til kvalitetsudvikling af dagtilbud og uddannelser. Vi kender uddannelsesverden og har stærk metodisk faglighed. EVA's omfattende indsigt i uddannelse og dagtilbud er afgørende for, at vi kan se i dybden og på tværs, og vores stærke metodefaglighed sikrer, at vi kommer hele vejen rundt. (EVA 2026a)

Men man får ingenting at vide om EVA's historie. Det må man til fx Wikipedia (2026) for at få. Og EVA's hjemmeside fortæller også kun lakonisk om nedlæggelsen af EVA (EVA 2026b). Uddybelser må man finde på specialiserede hjemmesider med lovforslag (Retsinformation 2025), alternativt hos forskellige nyhedsmedier som fx Altinget (Løntoft 2025), og da får man stort set kun misforståede lamenteringer over tabet af en relevant producent af relevant viden om området (jf. fx Gierl og Bølling-Ladegaard 2025). Staten siger ingenting om sig selv og sin historie; den er der bare; skønt dominansforholdene er resultatet af et kup, fremstår staten i sin egen fortælling som legitim ved sin blotte eksistens.

De personer der hidtil har beklaget sig offentligt, har dels udtalt sig politisk og derfor ikke på baggrund af systematisk indsigt i området, dels udtalt sig på vegne af andre, som repræsenterende praktikere. I en bourdieusk feltoptik er det kun nogen og ikke alle der udtaler sig på vegne af andre (jf. Bourdieu, 1979, jf. diskussionen i Nørholm 2008). De vilkårlige repræsenterende enkeltpersoners partikulære synspunkter får en symbolsk legitimitet når de fremsættes som om det var *på vegne af* andre, skønt synspunkterne, og de interesser der er knyttet til dem, kan rekonstrueres som de vilkårlige repræsenterende enkeltpersoners synspunkter og interesser (jf. Nørholm 2003a, 2003b, 2008). Netop dét forhold er centralt når EVA's evalueringer, pr. social magi, forvandler et partikulært synspunkt hos vilkårlige repræsenterende praktikere til en gruppes eller et universelt synspunkt (jf. diskussionen i Nørholm 2011). I næste omgang, pr. en repræsentationens sociologi (jf. fx Nørholm 2008), antyder dette at en repræsenterende praktikers position er resultatet af et kup.

De (relativt dominante) repræsentanter der anerkendes for at tale *på vegne af* en (relativt domineret) gruppe, og som om de var del af denne (relativt dominerede) gruppe, taler fra et andet (relativt dominant) socialt sted end medlemmerne af den gruppe de anerkendes for at tale på vegne af. Repræsentanterne taler på vegne af sig selv og *som om* det var på vegne af gruppen. Der kan man tale om social ulighed i praksis udtrykt gennem det som ellers anerkendes som et repræsentativt (demokratisk) system, men som i stedet må ses som små, relativt dominante repræsenterende særgruppers tilkuppede legitimering af at deres interesser er universelle.

Det er det samme som ses i forbindelse med evalueringer: det partikulære synspunkt hos en lille gruppe (de relativt dominante deltagere i evalueringerne) erkendes og anerkendes som om det var et generelt synspunkt (jf. diskussionen i Nørholm 2008, 2019). Det partikulære miskendes som partikulært og erkendes og anerkendes i stedet som universelt, som en væsentlig betingelse for opretholdelsen af en eksisterende, principielt vilkårlig social orden.

Den uafhængighed som beskrives på EVA's hjemmeside (EVA 2026a) var derfor helt fra begyndelsen et postulat. Om ikke af andre grunde, så fordi enhver medarbejder blev ansat administrativt og ikke efter en (end ikke symbolsk) ekstern bedømmelse. Dette diskuteres senere. Skønt både Evalueringscenteret (1992-1999) og Danmarks Evalueringsinstitut (1999-2026) skylder en uafhængighed sin legitimitet, har den rekonstruerede funktion helt fra begyndelsen været at producere legitimitet for allerede socialt nødvendige administrative beslutninger. I klartekst: EVA var altid partisk til fordel for en eksisterende social orden. At en lang række forskere på instanser der formelt anerkendes for at være uafhængige (par excellence forskellige universiteter), gør det samme, er ikke et argument for EVA's uafhængighed, men tværtimod et argument for at heller ikke disse andre instanser er uafhængige (jf. diskussionen i Nørholm 2005, 2008, 2019).

Siden oprettelsen i 1992 har EVA produceret mængder af rapporter med de såkaldte resultater af såkaldte evalueringer af snart sagt en hvilken som helst uddannelse på snart sagt ethvert niveau. Evalueringerne er produceret af en række medarbejdere som efterhånden har opnået stor erfaring i denne specialiserede øvelse, hvad enten medarbejderne selv har været ansat længe, eller deres erfaringer på den ene eller anden måde er blevet videregivet til en ny generation af medarbejdere. Især erfaringsoverførslen indgyder respekt. Det er ingen enkel øvelse for en forholdsvis stor medarbejdergruppe over så lang tid at kunne fremstille så store mængder bullshit (jf. diskussionen i Frankfurt 2005, se også senere) og forklare hvordan dette skal gøres, uden at en eneste medarbejder undervejs har fået en mistanke om at noget ikke står rigtigt til. Den eneste fornuftige forklaring er at både arbejdet og erfaringsoverførslen er sket pr. de involverede medarbejders bureaukratiske *habitus* (jf. Bourdieu 1977). Eksplicit var det aldrig gået skønt det er en del af de politisk-filosofiske forudsætninger for og en væsentlig del af det der giver legitimitet til EVA's arbejde, at det er rationelt, transparent, eksplicit og bevidst, og at det netop ikke foregår pr. *habitus*.

## Om VIVE

VIVE har ikke en tilsvarende beskrivelse, fx under overskriften “Om VIVE”. Øverst på hjemmesidens forside konstateres det at: “VIVE leverer viden til velfærd, der udvikler velfærdssamfundet og den offentlige sektor” (VIVE 2026a). Længst nede på forsiden konstateres det at “Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd leverer viden, der bidrager til at udvikle velfærdssamfundet og til at styrke kvalitetsudvikling, effektivisering og styring i den offentlige sektor både i kommuner, regioner og nationalt.” (VIVE 2026a). Vil man have uddybninger, findes de under beskrivelserne af de otte forskellige “vidensområder”: “Arbejdsmarked” (VIVE 2026b), “Børn, unge og familie” (VIVE 2026c), “Dagtilbud, skole og uddannelse” (VIVE 2026d), “Ledelse og implementering” (VIVE 2026e), “Socialområdet” (VIVE 2026f), “Sundhed” (VIVE 2026g), “Ældre” (VIVE 2026h) respektive “Økonomi og styring” (VIVE 2026i). Og som sædvanlig er der ingen forklaring på hvordan den producerede såkaldte viden overhovedet kan have den postulerede indflydelse; al den slags underforstås.

Dette er tredobbelt påfaldende, især i forhold til de opgaver med evaluering af uddannelser VIVE overtager fra EVA, fordi man ikke finder så meget som en antydning af overvejelser over forholdet mellem forskrift og (postuleret) udkomme. I stedet underforstås og reproduceres en udbredt samfundsåben idemæssig forestilling som fungerer som en ideologi, om at først må en praktiker eksplicit forklares – og eksamineres i – hvordan det praktiske skal udføres (i en idealiseret udgave som aldrig stemmer med virkeligheden, jf. diskussionen i Nørholm og Petersen 2013). Først derefter kan det relevant praktiske komme i stand. Dermed bortsorteres den der kun kan gøre det praktiske, men ikke kan tale om det praktiske, eller som – pr. *habitus* – anser det for irrelevant, til fordel for den der kan netop dette, tale om det praktiske. Konsekvensen er at de kandidater der har talegaverne i orden, opnår privilegiet at udføre de praktiske opgaver som uddannelsen formelt kvalificerer til, men aldrig giver praktiske kompetencer til at udføre (ud over selve dette at tale om jobbet, jf. diskussionen i Brinkkjær og Nørholm 2005). Dette forhold gælder dobbelt: dels for de producerede anbefalinger for de evaluerede uddannelser, dels for det indhold elever/studerende anbefales undervist i. Endelig er naturaliseringen af at der i evalueringerne af uddannelse overhovedet formuleres anbefalinger, resultatet af et tidligt, politisk opportunt kup fra EVA’s side (jf Nørholm 2008).

Tilsvarende finder man heller ingen overvejelser over den symbolske funktion af uddannelse, forskrift osv., eller af de involverede sociale dominansforhold hvor den der ved og kan forklare hvordan, dominerer over den der kan, men er afhængig af at - ved en eksamen, dvs. ved en evaluerende praktik - kunne gentage en forskrift for at få lov at gøre det han derfor må vente stedse længere med at lære, til efter ansættelsen (on the job), inklusive det såkaldte praksischok som øges med længden af uddannelsen. Fordi forskriften alligevel aldrig stemmer med beskrivelserne. Jf. diskussionerne hos Durkheim (1922) af forskellige vidensformer og et impliceret socialt dominansforhold mellem den der (pr. praktisk praktik) *kan*, som domineres af den der (pr. praktisk teori) *kan forklare hvordan*. Og jf. Bourdieu og Passeron (1970) af hvordan sorteringen i skole sker ved hjælp af det sprog eleven har lært sig hjemme, dvs. pr. *habitus*.

Med andre ord: både de begreber og kategorier og de implikationer af forholdet mellem forskrift og praktisk kompetence som anvendes, tager udgangspunkt i idemæssige forestillinger der ligner politiske ideologier, og som hentes fra en forvaltning/politisk sfære. Tilsvarende tages funktionen af de undersøgte uddannelser for pålydende. Der foretages intet selvstændigt, eventuelt videnskabeligt (re)konstruktionsarbejde og der anvendes ikke videnskabeligt udviklede begreber eller metoder. Imidlertid er det en misforståelse at opfatte dette som om der normativt efterspørges noget som mangler. Der er tale om en registreret empirisk regelmæssighed, ikke om en systemfejl, og det ville være en social fejl hvis alt dette pludselig fandtes (jf. Nørholm 2008).

I tidens løb har både VIVE og EVA gjort sig immune over for kritik. På den ene side hævdes det at det fremstillede er “resultater” af “undersøgelser” og “analyser”, dvs. at det er udkommet af en slags systematisk arbejde. På den anden side hævdes eller impliceres det at trods en påstået systematisk anvendelse af en standardmetode, som det underforstås garanterer at der produceres ensartet og sikker viden, er der ikke tale om videnskab som kan måles efter dén målestok. Dette gælder især for EVA, men nissen flytter med.

Desuden gælder det, særligt i forbindelse med kategorien køn (se også herunder) som ikke kun EVA anser for relevant, men anvender pr. tankeløs automatik (jf. fx Bjørk og Hjorth-Trolle 2025 samt diskussionen heraf i Nørholm 2026), at det er enklere at foretage et forvaltningsindgreb hvis udgangspunktet er en administrativ kategori som biologisk køn fordi forvaltningsindgrebet kan ske via personens CPR-nummer, end hvis udgangspunktet er socialt køn fordi socialt køn både går på tværs af biologisk køn og kan være forskelligt fra sammenhæng til sammenhæng (jf. Bourdieu 1977, 1990, jf. min diskussion i Nørholm 2003a, 2003b). Det samme gælder for andre administrative kategorier, alder, uddannelsesniveau, indkomst, adresse osv.

Som en anden side af det letforvaltelige ses et fremtrædende anvendelsesaspekt. Det fremgår også af VIVE’s hjemmeside (VIVE 2026a), at viden produceres for at blive anvendt. Desuden postuleres det at den faktisk bliver anvendt. På den måde deler VIVE forudsætninger med EVA hvilket indebærer at VIVE, præcis som EVA, må rekonstrueres i en decideret afhængig del af et magtens felt. Dvs. at den instans som overtager efter EVA, rekonstrueret i en højre-venstre-tænkning (efter Kant 1798/1998, jf. desuden Bourdieu 1988) befinder sig på en social plads som svarer nogenlunde til den plads EVA indtager, om end det ser ud til at VIVE befinder sig i en mere dominant/kapitalstærk position, hvilket derfor giver det producerede større gennemslag, på grund af medarbejdernes generelt større uddannelseskapital (forskeruddannelse til ph.d. i stedet for kandidateksamen).

## Om EVA og VIVE

Uanset at VIVE befinder sig nogenlunde samme sted socialt som EVA (se ovenfor), og uanset at *funktionen* af instansen og VIVE’s arbejde er nogenlunde den samme, er der en større symbolsk styrke knyttet til det arbejde som udføres af VIVE, end til det arbejde som blev udført af EVA. Dermed er legitimiteten af det som produceres, stærkere hos VIVE end hos EVA. Eksempelvis sker VIVE’s rekruttering af medarbejdere til at foretage evalueringer og lignende opgaver, på en måde som (efter)ligner rekrutteringen til univer-

sitetet og med anvendelse af eksterne, påstået uafhængige bedømmere (VIVE 2026j). Disse eksterne bedømmere er tilmed så uafhængige at offentligheden ikke må få at vide hvem de er. Det er det modsatte af betryggende. I modsætning til hos EVA hvor proceduren ved ansættelsen af medarbejdere med betegnelserne “junior-konsulent”, “konsulent”, “chefkonsulent” alene var administrativ, og hvor ekspertise og administration ikke var adskilt overbevisende: “På EVA har vi også mange dygtige kolleger, som stadig er under uddannelse. De er ansat hos os som junior-konsulenter (studentermødthjælpere), praktikanter eller speciale-studerende.” (EVA 2026c).

De juniore medarbejdere på EVA lærte altså at udføre arbejdet ved at gøre det, på samme måde som kontorelever i gamle dage; gennem ansættelsen i en oplæringsstilling som junior-konsulent kvalificerede de sig til senere at avancere og blive ansat som senior-konsulent. Som en paradoksal modsætning til og negering af EVA’s konstante stræben i forbindelse med at producere, reproducere og påtvinge – naturalisere – en idemæssig forestilling om at formaliseret uddannelse (skole) går forud for og er en nødvendig betingelse for opnåelsen af praktisk mestring. En naturalisering som er både symbolsk og symbolsk ultravoldelig, og som med EVA selv som eksempel negerer at det er praktiske kompetencer og social kapital som tæller. Derimod er de juniore eksperter på VIVE ph.d.-studerende ansat til undervejs at gennemføre en formaliseret (forsker-)uddannelse inklusive formelle krav om at følge kurser osv. (jf. Aalborg Universitet 2026).

Hos VIVE derimod følger jobkategorierne statens regler for sektorforsknings-institutioner, og de fleste ansatte – eksperter, forskere og analytikere (VIVE 2026k) – har således ph.d.-grader og titler som professor, forsker og seniorforsker. Desuden har nogle ansatte mere tvetydige titler som signalerer blandede administrative og ekspertfunktioner (“professor, MSO, souschef”, “Forsknings- og analysechef”, “Projekt-chef”, “Leder af videnscenter”). Disse medarbejdere har ikke desto mindre udfærdiget forskellige rapporter, evalueringer og notater, og i visse tilfælde publiceret referee-bedømte artikler. Det er dem der står for fremstillingen VIVE’s produkter, så også på VIVE’s hjemmeside ses tvetydige kategoriseringer af de ansatte, og at det ikke altid er muligt at skelne mellem en administrativ medarbejder og en undersøgende. Desuden har VIVE stillingskategorien ph.d.-studerende hvor den ph.d.-studerende ansættes på VIVE og indskrives på Aalborg Universitet (jf. VIVE 2026l: “Ph.d.-stipendiet er finansieret af Danmarks Frie Forskningsfond (DFF) og VIVE, med VIVE som ansættelsessted og med indskrivning på ph.d.-skolen ved Aalborg Universitet, Institut for Samfund og Politik (SOCIETY)”). Dvs. som et erhvervs-ph.d. finansieret af staten. I virkeligheden minder forholdene på VIVE om forholdene i fx medicinske forskergrupper: professoren, som har bevillingen, fungerer som administrator og som garant for forskningsgruppens produkter.

Ganske vist øges antallet af tildelte ph.d.-grader over perioden fra 696 i 1996 over 956 i 2005 til 2351 i 2024 (Danmarks Statistik 2026a), men øgningen ses samtidig med at også antallet af personer der gennemfører en lang videregående (LVU) uddannelse, stiger, fra 12643 i 2005 til 24793 i 2025 (Danmarks Statistik 2026b). I 2005 får et antal svarende til 7,6 % af de producerede kandidater en ph.d.-grad, mens tallet i 2025 er 9,5 %. Samtidig ses hvordan bortsorteringen af dem der ikke er så gode til at gå i skole, men som måske

kunne udføre det praktiske job skolegangen er en formel betingelse for, øges, med som sandsynligvis en væsentlig grund at den formelle kvalificering til samme job tager yderligere tre år på skolebænken. For det første øges en social slagside i forvaltningen når længden af den uddannelse det kræver at blive ansat, øges (for argumenter for en socialt skæv rekruttering til uddannelse jf. EVA 2020, Mattson og Munk 2008). For det andet øges samtidig forhindringen for at lære at tænke selv over tid når længden af den tid en studerende er tvunget til at sidde på skolebænken for at formelt kvalificere sig til det samme job, øges.

Det var desværre ikke muligt umiddelbart at finde tal for antallet af personer der gennemførte en LVU i 1996. På den ene side er stigningen af antallet af personer der gennemfører en LVU, ikke så stor som stigningen i antallet af tildelt ph.d.-grader. Det viser hvordan den relative værdi af en kandidatgrad falder i forhold til en ph.d.-grad, som selv i sin tur mister relativ værdi. På den anden side og uanset dette, er det dog stadig betydeligt mere eksklusivt at gennemføre en forskeruddannelse til ph.d.-graden end at gennemføre en LVU.

Med skiftet til VIVE som ansvarlig for nogle af de opgaver som EVA hidtil har udført, risikerer desuden en lang række af EVA's seniore medarbejdere at blive udelukket fra at udføre det samme arbejde som de har udført gennem længere tid og har opøvet en praktisk ekspertise i; en praktisk ekspertise er, i EVA's egen meritokratiske optik sådan som den er promoveret gennem hele den periode EVA har fandtes, ikke længere tilstrækkelig. På grund af den forskel der er i kravene til uddannelsesniveau i de to organisationer, kan seniore medarbejdere i EVA – i det mindste principielt – ikke direkte ansættes i seniore positioner hos VIVE. Udover eventuelt efter fagforeningers mellemkomst og i termer af virksomhedsoverdragelse (Retsinformation 2002) hvor de ansattes retsstilling ved overførslen af en virksomheds aktiviteter fra fx en ejer til en anden stipuleres, fx at de ansatte beholder en meget stor del af deres rettigheder. Det bliver der dog næppe tale om fordi EVA lukkes, det lægges ikke sammen med VIVE.

Konsekvenserne for de ansatte af overgangen fra EVA til VIVE kunne dermed ses som et eksempel på hvordan en kamp om privilegierne hos statsadelen (jf. Bourdieu 1989) foregår internt i de nye mellemlag; medarbejderne hos EVA taber til medarbejderne i VIVE pga formelle meritter hos de ansatte. Derimod sker der næppe nogen mere overordnet forandring i de sociale dominansforhold. Dermed ser man i fuld skala det meritokratiske paradoks at EVA's bestræbelser siden 1992 indebærer at det – i det mindste formelt – bliver uddannelsesniveau og ikke praktisk kunnen der afgør om den der tidligere kunne ansættes som EVA-medarbejder, kan ansættes i VIVE til at udføre det samme arbejde. Ulighed i praksis.

Ud over følelsesmæssigt er lukningen af EVA dog nok kun personligt kritisk for de administrativt ansatte. Det antydes af det jeg kun har hørt som usystematiseret erfaring fra en tidligere ansat, som var en af ganske få akademiske medarbejdere der havde været ansat i EVA længere end nogle år. Normen for de akademiske medarbejdere var at agere som i al anden offentlig forvaltning, skifte job som led i en strategisk karriereplanlægning. I sin tur viser det også hvilke erfaringer der ser ud til at være de vigtigste i EVA/VIVE

(såvel som generelt i offentlig forvaltning). At tilpasse sig, følge strømmen, ikke stikke ud. Ikke tænke selv (jf. Arendt 1963). Leve som alle andre (jf. Martjenko 2016).

## Køn og sociale dominansforhold

D. 19. januar 2026 var der ifølge EVA's hjemmeside 68 ansatte såkaldte medarbejdere: 59 kvinder og 9 mænd (EVA 2026d). Det giver en andel af kvinder på ca. 87 %. Til sammenligning var der d. 19. januar 2026 ifølge VIVE's hjemmeside 176 ansatte såkaldte eksperter: 112 kvinder og 64 Mænd (VIVE 2026k). Det giver en andel af kvinder på ca. 64 %. Med forbehold for upræcise oplysninger på hjemmesiderne, for manglende præcision i forbindelse med angivelse af arbejdsopgaver, for at alle medarbejdere behandles under et, for at selve kategorien er besværlig osv. Sammenlignes med de omtrentlige fraktioner der angives i en udgivelse fra VIVE (Madsen et al. 2010), som viser at andelen af kvinder i staten er ca. 50 %, mens andelen af kvinder i regioner og kommuner er knapt 80 %, ses det at EVA ligger omtrent på linje med kommuner og regioner, og at VIVE ligger højere i et socialt bureaukratisk hierarki (se senere), et sted mellem regioner/kommuner på den ene side og staten på den anden. Analysen kunne raffineres ved fx at inddele de ansatte efter forskellige hierarkiske niveauer. Det er ikke gjort, bl.a. fordi et formelt hierarki ikke nødvendigvis afspejler et reelt, og fordi en fornuftig analyse derfor ville kræve mange resurser og et intimt insider-kendskab.

Imidlertid er køn en besværlig faktor. Et centralt problem er at tage et fokus på andelen ansatte mænd/kvinder som et udtryk for en (substantialistisk) forestilling om at kvinder som sådan og pr. biologiske forhold er bedre til noget (at underkaste sig mænd), eller at mænd tilsvarende er bedre til noget andet (at undertrykke kvinder). Et sådant fokus på hvad forskellige personer *er* og ikke hvad de *gør*, står i vejen for en objektiviseret analyse og diskussion, bl.a. fordi det er et empirisk faktum at der, om end altså i forskellige fraktioner, er både mænd og kvinder ansat hos både EVA og VIVE; en medarbejder er altså snarere ansat *på grund af* end *på trods af* sine ambitioner, kvalifikationer osv., uanset hvilke der er tale om, formelle eller reelle, praktiske, sociale, biologiske, æstetiske osv. – eller symbolske.

Dette er ikke et forsøg på at gøre enkle ting indviklede. Kategorien køn som *biologisk* forhold kan dog ikke uden videre anvendes som udgangspunkt for at studere *sociale* forhold og for at give *sociologiske* resultater. Med udgangspunkt dels hos Bourdieu (1977, 1990) har jeg selv diskuteret forholdene nogle gange (grundigst i Nørholm 2003a, 2003b), og senest i Nørholm (2026) med udgangspunkt desuden hos Fuentes (2023) hvor der argumenteres for at der er mange forskellige kombinationer af kønskromosomerne X og Y, tilmed i større antal end to, som får mindst lige så mange forskellige fysiske udtryk i den pågældende krop. Genotype og fænotype følges altså på ingen måde entydigt ad, og biologisk køn er ikke indlysende enten det ene eller det andet, jf. også titlen på Fuentes (2023): "Here's Why Human Sex Is Not Binary: Ova don't make a woman, and sperm don't make a man".

På dette sted i teksten gøres et forsøg på at forstå et socialt forhold: forskellen på andelen af kvinder i den gruppe som selv vælger at lade sig ansætte i EVA, og andelen af kvinder i den gruppe som selv vælger at lade sig ansætte i VIVE. Som udtryk for dels de

personlige valg de pågældende personer har foretaget, dels og med udgangspunkt hos Bourdieu (1977, 1990) at menneskelige handlinger kommer i stand som det socialt-praktisk mulige under de givne omstændigheder og med *habitus* i bunden som generativt princip, dvs. som *habitus* i mødet med et felt. Desuden ved vi – som tendens og i en dobbelt bevægelse – at flere kvinder end mænd søger sig til og får plads i det relativt dominerede, og at det som flere kvinder end mænd søger sig til, samtidig anerkendes som relativt domineret (jf. diskussionen i Bourdieu 1977, 1990). Samtidig peger det på at både mænd og kvinder i de to organisationer underkaster sig eller undertrykkes af en (endnu) mere dominant instans. Eller rettere sagt at dominansforholdene er som kinesiske æsker, dominant i en sammenhæng kan være domineret i en anden, hvilket er en af de meget store – anti-essentialistiske – styrker ved Bourdieus teori om sociale felter.

En del af funktionen af overflytningen af funktionerne (især evalueringerne) fra EVA til VIVE er at de får højere status og mere symbolsk styrke. VIVE rekonstrueres som en statens delegat som har flere symbolske kræfter end EVA til at påtvinge statens idemæssige forestillinger om forskellige centrale forhold vedrørende uddannelsessystemet og dets funktion. Desuden påtvinges endnu stærkere end tidligere hvordan den slags kan og skal undersøges, og hvordan de såkaldte undersøgelser skal og kan gennemføres, hvordan de såkaldte resultater skal og kan tolkes, og hvilken status de frembragte såkaldte resultater har. Uanset at funktionerne flyttes fra EVA til VIVE, er de stadig underkastet statens regimente, hvad enten det er som et pres udefra eller pr. medarbejdernes *habitus*. Og uanset ethvert symbolsk krumspring, er det misvisende at tale om at organisationerne har nogen form for uafhængighed, lige som det er misvisende at tale om organisationernes arbejde i termer af “undersøgelser” som efter “analyser” producerer “resultater” (jf. diskussionen i Nørholm 2019).

### **Hvad kaldes det som produceres hos EVA respektive VIVE?**

Udkommet af EVA's arbejde kaldes for viden (med formuleringer som “EVA (Danmarks Evalueringsinstitut) skaber og formidler uafhængig og relevant viden” (EVA 2026a). Denne viden er dog aldrig legitimeret gennem for eksempel publikation i peer reviewede artikler eller tilsvarende. Tværtimod blev det nærmest gjort til en dyd at EVA ikke producerer videnskabelig viden: Flere gange er forskellige af EVA's medarbejdere blevet bedt om at forklare forskellen på EVA's (forvaltnings-)viden og videnskabelig viden. De svar jeg fik, understregede at det var en misforståelse at sammenligne; den viden som produceres af EVA, er anvendelsesorienteret og kan derfor ikke underkastes en videnskabelig vurdering (er der tale om åbenbaringer?), og opfattelsen ser med andre ord ud til at være at den “viden” som fremstilles af EVA, er bedre end videnskabelig viden netop fordi den er anvendelsesorienteret.

For en videnskabeligt skolet er det en ubegribelig logik. Først og fremmest fordi det implicerer at videnskabelig viden ikke kan anvendes, hvilket samtidig meget behændigt rangerer hele den forskning ud på et (domineret) sidespor. Imidlertid bliver det problematisk når en sådan forståelse naturaliseres og styrkes gennem at forskeruddannede på VIVE producerer den samme særlige slags viden (forvalterviden); efter såkaldte analyser, som ikke burde kaldes “analyser”, produceres såkaldte resultater, som ikke bur-

de kaldes “resultater”, af såkaldte undersøgelser, som på grund af deres karakter af evalueringer/evaluerende praktikker ikke burde kaldes “undersøgelser”. Dermed øges nemlig den symbolske styrke af det producerede, hvilket indebærer at udrangeringen af videnskabelig viden samtidig styrkes.

Interessant nok så kan en sådan udrangering ses som en spejling af udviklingen i og konsekvenserne af karrierevejen inden for de mellemlange videregående uddannelser til de pædagogiske semiprofessioner (sygeplejerske, socialrådgiver, politibetjent, pædagog, skolelærer osv.). Her er det meriterende netop den særlige form for forskning og udviklingsarbejde som fremstilles og promoveres af fx EVA og VIVE. De pædagogiske semiprofessioner (dvs. ordensopretholdende og ordensreproducerende semiprofessioner) kaldes for tiden og med en åbenbar nysprogs-eufemisme for velfærdsuddannelser. Har man en universitær uddannelse og karriere bag sig, og vil man ansættes på en af disse mellemlange videregående uddannelser, tvinges man til at begynde forfra på sin karriere gennem bl.a. implikationer af at forskningen og undervisningen ikke er *nyttig* og ikke kan *anvendes* (jf. fx Petersen 1989 og i det hele taget Karin Anna Petersens forskningsarbejde gennem de seneste mere end 40 år).

Med andre ord: overførslen af opgaverne fra EVA til VIVE antyder hvordan en statslig indflydelse medvirker til at udhule en allerede meget svag relativ autonomi på universitetet hvis kendetegn er at en forskningsbaseret undervisning varetages af aktive forskere som ved hvad de taler om, og som kun er relevant for et demokrati hvis det får lov til netop at have en relativ autonomi, fri for enhver direkte eller indirekte statslig indblanding (jf. Kant 1798/1998). At denne indblanding har fandtes længe, at den tilbagetrukne stærke stat allerede længe har udøvet sin magt pr. delegat, ses fx af at stort set ingen forskning længere kan foretages – og anerkendes! – uden at midlerne til arbejdet er tildelt efter ansøgning og tilhørende evaluering, atter foretaget af statens delegater i fx forskningsråd – eller forskellige private fonde – jf. analysen af *Evalueringen af forskningsrådssystemet i Danmark* (Hallén et al. 2009) i Nørholm (2011).

Hos EVA ses formuleringen “viden, der kvalificerer og bidrager til kvalitetsudvikling af dagtilbud og uddannelser” (EVA 2026a), inklusive en implikation af at den producerede viden er lige så god som forskning, eller måske tilmed bedre fordi den er relevant, systematisk, anvendelig, blev anvendt og så videre. Implikationen eller postulatet er altså at EVA producerer anvendelig viden som anvendes. Som altså, og som noget helt centralt på grund af en systematisk anvendelse af særlige metoder, anses som mindst lige så god som forskning eller videnskab. Imidlertid holder forudsætningerne ikke. Eksempelvis er det uholdbart dels at forudsætte at en ensartet anvendelse af samme metode giver sammenlignelige resultater, dels at de udførte undersøgelser overhovedet er udført ensartet og metodisk med samme metode. Tværtimod og som der argumenteres systematisk for i Nørholm (2009), og som det impliceres i Lundgren (1979), sikrer en postuleret systematisk anvendelse af en postuleret standardiseret metode at det som produceres, er både ikke-sammenligneligt og ikke-reproducerbart fordi alt foregår pr. de involveredes *habitus*. Det er med andre ord misvisende at tale om “resultater” af “undersøgelser” (jf. desuden Nørholm 2019).

En grundlæggende forudsætning er at en påstået systematisk anvendelse af samme metode garanterer de såkaldte resultaters kvalitet. Det gælder dog kun under bestemte forudsætninger som kun forudsættes, og som systematisk aldrig medreflekteres. Med tungen i kinden kan man indrømme at de såkaldte resultaters kvalitet ganske vist garanteres, men fordi det som produceres, hverken kan reproducere eller sammenlignes, garanterer den påstået systematiske anvendelse af påstået standardiserede metoder under enhver omstændighed sandsynligvis alene at de såkaldte resultater af EVA's evalueringer har karakter af bullshit (jf. diskussionen hos Frankfurt 2005).

Det er ikke alt som produceres med de ovenstående instrumentelt positivistiske forudsætninger, som er forkert, usammenligneligt, uvederhæftigt. Men selve dette forhold gør det hele meget værre fordi ingen ved hvad der er hvad, og ingen ved hvordan der kan skelnes. Noget af det som produceres, er måske fornuftigt nok og kan muligvis reproducere. Problemerne opstår fordi andet ikke er det, og fordi en sådan ambivalens gør det umuligt at vide hvad der er hvad, hvad der kan stoles på, og hvad der kan respektive ikke kan sammenlignes. Fordi man på forhånd skal vide vide hvad der er hvad, er det producerede bullshit som er værre end dumhed, løgn eller politisk ideologi (jf. Frankfurt 2005). Desuden var og er forudsætningen at hvis nogen pr. mirakel gør som det producerede foreskriver, så er årsagen det producerede, og ikke, sådan som det snarere er tilfældet, en *habitus*-betinget tilbøjelighed til at gøre som formuleringerne forudsatte, for siden at legitimere det gjorde med henvisning til formuleringerne.

Den påståede ensartethed og forudsætningerne om forholdet mellem forskrift og det arbejde som udføres i anledning af og med henvisning til forskriften, gælder kun inden for en bestemt snæver filosofisk ramme: en instrumentel positivisme (jf. Bryant 1985). Det vil sige ikke inden for rammen af en videnskabelig teori, men inden for rammen af systematisk formulerede forestillinger som til forveksling ligner politisk ideologi.

Hos EVA ansås det ikke og hos VIVE anses det heller ikke for nødvendigt (end ikke symbolsk nødvendigt) at eksplicitere de ovenstående forhold. I næste omgang indebar og indebærer det en symbolsk voldelig gennemsættelse af et bestemt vilkårligt udgangspunkt på bekostning af alle andre, en naturalisering af den påstået anvendte såkaldte metode og opfattelsen af kvaliteten af de producerede såkaldte resultater. Som om der ikke både findes og fandtes andre udgangspunkter, som om en instrumentel positivisme er det eneste der findes. Det viser atter at staten er partisk når den grunder de administrative, politisk vilkårlige tiltag på noget der produceres af en postuleret uafhængig instans, men hvor det som produceres, snarere udtrykker en form for socialt magisk forvandling af vilkårlige partikulære politiske synspunkter til generelle, forskningsbaserede.

Hos filosofen Kant (1798/1998) er betegnelsen despoti for en styreform der bygger på formålsrationel forskning (*højre*) som ikke udfordres af en forskning der uhildet undersøger sandhedsindholdet i den formålsrationelle forskning (*venstre*). Hos sociologen Bourdieu (2004) kaldes det "racisme de l'intelligence", intelligensens racisme, når en dominant klasse legitimerer sine privilegier med henvisning til kulturel kapital som om den er erhvervet (legitimeret fx ved examina) og ikke nedarvet/medfødt som en *habitus*. Inklusive en praktisk mestring af forvaltningen af den kulturelle kapital (jf. Bourdieu og Passeron 1970). Uanset hvordan man betegner de aktive mekanismer ved reproduktion og

legitimering af eksisterende, principielt vilkårlige sociale dominansforhold, spillede EVA aktivt med i sammenhængen; VIVE bliver en endnu stærkere medspiller ved privilegeringen af en dominant klasse.

På VIVE's hjemmeside slås det fast at resultaterne af VIVE's arbejder er "forskning" (jf. VIVE 2026m). En kategori med ganske vide rammer. Anvendelsen af et så symbolsk ladet ord giver dog produkterne en helt anden legitimitet fordi man nu ikke kun er afhængig af implikationer af et filosofisk udgangspunkt, men desuden kan henvise til anerkendelsen af de såkaldte resultater som forskning fordi de er fremstillet af forskere/seniorforskere som har en forskeruddannelse til ph.d.-graden, som er udvalgt efter en slags ekstern evaluering – med alt hvad det indebærer for kvaliteten af de såkaldte resultater af denne evaluering, at en evaluering systematisk forhindrer systematisk indsyn i det som angiveligt underkastes evalueringen (jf. Nørholm 2019). Dermed kan et instrumentelt positivistisk udgangspunkt, et vilkårligt filosofisk udgangspunkt, få skær af at være videnskabeligt i streng forstand. Det er det ikke.

Så skønt anvendelsen af termene forskning og videnskab symbolsk signalerer det modsatte, strammer staten grebet om uddannelsessektoren ved at skrue op for retorikken i de evalueringer som tidligere udførtes af EVA, og som nu udføres af VIVE. Legitimiteten af de allerede socialt nødvendige administrative tiltag styrkes, præcis som legitimiteten af den såkaldte forskning der henvises til, styrkes. Det sker samtidig med at også udhulingen af muligheden for andetsteds at producere andre analyser med andre resultater (fx af forholdet mellem skolebaseret uddannelse og praktisk mestring) forstærkes: På grund af det idebaserede udgangspunkt forhindres fornuftige analyser af området effektivt. I næste omgang ses det dermed at evaluerende praktikker er forhindringsstrategier (jf. Nørholm 2019).

EVA har allerede længe haft og VIVE får efterhånden en større destruktiv indflydelse på opfattelsen af nødvendigheden af praktiske teorier i fx de mellemlange videregående uddannelser til semiprofessionerne. Især i forbindelse med deres stipulerede akademisering. Nødvendigheden samsvarer med hævdelser fra felterne hvor reflekterede forsøg på at introducere videnskab om de pågældende områder er slået fejl (jf. som et prominent nordisk eksempel Karin Anna Petersens mangeårige forgæves forsøg inden for sygeplejefeltet). Men det er et typisk træk i samfund efter det moderne at universitetet og det som giver det legitimitet – produktionen også af den mod-viden som ingen ved der er brug for, videnskab – omtrent siden 1980 eroderes og udhules ved statens manøvrer i det som ligner en neoliberal kulturrevolution med det moderne sammenbrud som følge. At desuden forudsætte at særlige analysemetoder eller analysemodeller skal anvendes, og at operere under en instrumentelt positivistisk filosofi om verden er ikke et særkende for VIVE. Det gjaldt minsandten også for EVA som tidligt etablerede en standard-model for evaluering som indebar at visse evalueringsrapporter så ud som om de var lavet ved at klippe og klistre fra tidligere rapporter (begge dele, jf. Nørholm 2008). I praksis var datidens manglende IT-teknologiske fremskridt (samt ikke mindst en stærk fagforening) nok det der forhindrede EVA i at lade AI producere rapporterne.

Ikke alene styrkes legitimiteten. Den udøvede symbolske vold forstærkes af den tilknyttede ensretning hvad angår både metoder og (filosofisk) udgangspunkt. Den udøvelse af symbolsk vold som en naturalisering af et bestemt udgangspunkt udgør, indebærer at der samtidig sker en mindskelse af legitimiteten for alternativer. Dét er yderst problematisk, og det forstærker fornemmelsen af at overførslen fra EVA til VIVE af evalueringsopgaverne styrker et allerede eksisterende despotisk statsvælde.

Når kun instrumentelt positivistiske undersøgelser gennemføres, og når alene instrumentelt positivistiske undersøgelser anerkendes med henvisning til standard-opfattelser af udformningen af forskning, af standard-modeller for forskning, sker ikke alene en metodisk-teoretisk ensretning. Fordi det systematisk kan vises at faglighed og politisk tilhørsforhold tendentielt følges ad (jf. Bourdieu 1988), sker der samtidig tendentielt en ensretning af den politiske position knyttet til produktionen af resultater, resultaterne selv, de tilhørende forestillinger om resultaterne og ikke mindst om deres nødvendighed. Statens administration drejes endnu mere mod højre (jf. Kant 1798/1998, Bourdieu 1988), nu legitimeret med henvisning til såkaldt forskning, udført af forskeruddannede med stillingsbetegnelser som forsker eller seniorforsker. Det er en yderst modbydende bevægelse.

### Opsamlende pointer

Der er forskelligt som er påfaldende, og som viser hvordan nedlæggelsen af EVA og overgangen af opgaverne til VIVE forstærker den tilbagetrukne stærke stats udøvelse af magt eller dominans, og hvordan udøvelsen sker pr. delegater hvis symbolske kapitaler øges, og hvis faktiske magt dermed forstærkes; både staten og delegaterne styrkes. I næste omgang øges en social ulighed fordi afstanden øges mellem den som udøver magten på vegne af staten (VIVE i stedet for EVA), og den som magten udøves over for (elever og studerende, undervisere, forskere osv., og folket i stort):

- uddannelsen til at udføre nogenlunde samme opgaver på EVA respektive VIVE går fra at være oplæring inden for organisationen (on the job på EVA) til at kræve en ph.d.-uddannelse (out of the job, på Aalborg Universitet)
- det kræver derfor stærkere eller flere symbolske kompetencer (ph.d. i stedet for kandidat) at blive fastansat til at udføre bureaukratiske opgaver både med nogenlunde samme praktiske indhold og med samme egentligt pædagogiske funktion
- de såkaldte resultater af de såkaldte undersøgelser (evalueringer) kan fremover legitimeres som forskning, videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger osv. (VIVE) frem for som evalueringsrapporter hvor den producerede såkaldte viden hverken kan eller må sammenlignes med videnskab (EVA)
- de såkaldte resultater bliver gennem anerkendelsen som fagfællebedømte forskningsresultater pr. social magi forvandlet til objektive nødvendigheder (jf. diskussionen i Nørholm, 2019), inklusive en forstærket legitimitet af de såkaldte resultater som dermed dybest set har karakter af subjektive politiske stillingtagener
- uanset hvordan de markedsføres, udgør organisationer som VIVE og EVA en ikke-autonom del af statsforvaltningen; staten agerer til fordel for visse allerede privile-

gerede grupper når den, i navn af det modsatte, anvender de såkaldte resultater som baggrund for en ført politik

- anvendelsen af de såkaldte resultater indebærer ikke alene reproduktionen af en eksisterende social orden, og af at der overhovedet skal findes sociale forskelle (klasse-samfund); de eksisterende sociale forskelle forstærkes
- endelig ses det hvordan organisationer som EVA og VIVE præderer på og eksploiterer en videnskabelig økonomi med store, antidemokratiske konsekvenser for produktionen af fornuft. Ikke alene i et forskersamfund, men desuden i uddannelserne til professioner og semiprofessioner hvor undervisningen bygger på de samme idemæssige forestillinger.

Alt dette er slemt nok i sig selv. Desuden ser det ud som om der sker

- en øgning af den symbolske styrke af det producerede (bullshit) som ser ud til at have samme pædagogiske funktion og samme filosofiske forudsætninger (instrumentel positivisme) uanset hvilken af de to organisationer der står for produktionen, og
- en øgning af den sociale afstand mellem producent (af bullshit) og den som påvirkes af det producerede (bullshit).

Overførslen af evalueringsopgaver fra EVA til VIVE er et helt konkret eksempel på hvordan statens tilbagetrækning foregår, og på hvordan tilbagetrækningen implicerer en øget eller forstærket udøvelse af magt eller dominans pr. delegater og symboler, og dermed hvordan en social ulighed i praksis øges frem for det modsatte, hvilket ellers er blandt det der giver organisationerne legitimitet.

EVA's funktioner flyttes fra Holbæk til Århus, fra en mindre provinsby til en større, sådan som det fremgår af både det oprindelige og det genfremsatte lovforslag:

Undervisningsministeriet ønsker at sikre, at statslige arbejdspladser kan oprettes udenfor hovedstaden. Det er således regeringens ambition, at de nye ressourcer skal forankres på VIVEs lokation i Aarhus, hvor der er et eksisterende stærkt forskningsmiljø vedrørende børn og uddannelse. (Lovforslag nr. L 7 Folketinget 2025-26 (2. samling), s. 8)

Som en sidebemærkning kan det konstateres at hvis der med "et eksisterende stærkt forskningsmiljø vedrørende børn og uddannelse" (Lovforslag nr. L 7 Folketinget 2025-26 (2. samling) s. 8) menes et *universitært* forskningsmiljø, så befinder dette sig på DPU (Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse). Og ganske vist er DPU administrativt en del af Århus Universitet, men fysisk ligger det i Emdrup uden for København. Endnu et faktisk forhold som åbenbart ikke spiller nogen rolle.

Flytningen af evalueringsopgaverne fra en mindre provinsby til den største udgør en symbolsk anerkendelse af evalueringsopgavernes vigtighed og nødvendighed for opretholdelsen af en bestemt, eksisterende, principielt vilkårlig social orden. Udflytningen af såvel organisation (EVA) som funktion (evalueringer) fra hovedstaden (Østerbro) til en

mindre provinsby (Holbæk) indebar en stærk symbolsk fornædning af begge dele. Flytningen til Århus indebærer en om end kun delvis rehabilitering af funktionen, men ikke af organisationen som lukkes, og ej heller af medarbejderne som fyres. Var begge dele flyttet tilbage til hovedstaden, havde det indebåret statens indrømmelse af at flytningen var en fejl. Men staten kan tilsyneladende ikke tabe ansigt, uanset omkostningerne og uanset for hvem.

Samtidig ser man en styrket symbolsk benægtelse af at funktionerne udføres på vegne af staten, når EVA erstattes af VIVE som formelt har stærkere selvstændighed, antydning bl.a. af de ansattes højere uddannelse og af at de såkaldte resultater legitimeres som forskning.

Overgangen af evalueringsopgaverne fra EVA til VIVE ser ud til at forstærke en normal uddannelsestænkning, dvs. forstærke indflydelsen på de uddannelser som EVA hidtil har evalueret. De kommer i endnu højere grad til at formidle praktisk teori (teori *for*, ikke *om*, jf. Durkheim 1922). Som om en praktisk teori er en konkret praktisk forudsætning for den praktiske mestring af det praktiske arbejde den praktiske teori taler om, og ikke alene udgør en symbolsk forudsætning. Dermed forhindres dels at uddannelserne giver muligheden for opøvelsen af en konkret mestring af de praktiske dele af det arbejde de er en nødvendig betingelse for at få (praktisk praktik), dels at uddannelserne kvalificerer til at forstå og forklare under hvilke omstændigheder dette tilsyneladende urimelige forhold er rimeligt (videnskab). Begge dele jf. Durkheim (1922). I stedet opnås i stedet stigende omfang en symbolsk mestring, inklusive mestringen af en idemæssig forestilling om hvilken rolle en symbolsk mestring spiller ved erhvervelsen af de praktiske kompetencer jobbet kræver (jf. Brinkkjær og Nørholm 2005). Læg dertil at rekrutteringen til uddannelserne styrkes til fordel for den som pr. *habitus* er bedre til at gå i skole, på bekostning af den som pr. *habitus* eventuelt kan de praktiske opgaver i forvejen.

Konstrueres EVA og VIVE i et felt som det kendes fra Bourdieu (1988, jf. desuden Kant 1798/1998 og Nørholm 2005), hvor den vandrette akse angiver forholdet mellem økonomisk og kulturel kapital mens den lodrette akse angiver omfanget af kapital, ses hvordan den vandrette placering af evalueringerne forbliver nogenlunde den samme (langt til højre med reference til konstruktionen af den egentligt pædagogiske funktion af evalueringer/evaluerende praktikker) mens der sker en forflytning opad på den lodrette akse (øget kapitalomfang): i EVA har medarbejderne ingen forskeruddannelse og dermed et mindre omfang af uddannelseskapital end i VIVE hvor medarbejderne enten er eller er på vej til at blive forskeruddannede til graden ph.d. Dvs. at den sociale afstand vokser mellem på den ene side en instans der producerer legitimitet for forvaltningen, og på den anden side dem der forvaltes. Læg dertil at både EVA og VIVE qua de evaluerende praktikker begge befinder sig i en decideret ikke-autonom del af et administrativt felt (Bourdieu 1988, jf. desuden Nørholm 2005), på trods af en formel selvstændighed som symbolsk negerer det faktiske, og på trods af at VIVE's formelle selvstændighed er større end EVA's.

## Afrunding

Overgangen fra EVA til VIVE er del af en forstemmende og foruroligende, antidemokratisk bevægelse. I EVA var det ikke-forskeruddannede, administrativt ansatte som producerede en socialt og symbolsk nødvendig bullshit-forvalterviden for at legitimere allerede socialt nødvendige administrative tiltag. På VIVE er det forskeruddannede, ansat efter en procedure som (efter)ligner en universitær udvælgelsesprocedure, som fremover skal producere det samme bullshit, men nu legitimeret som forskning og i refereebedømte artikler. Det er i sig selv slemt nok og implicerer et kollaps af en videnskabelig økonomi fordi ingen længere hverken skelner, kan skelne eller anser det for nødvendigt at skelne. Disse manøvrer indebærer frem for alt at partikulære politiske holdninger pr. social alkymi kan universaliseres ved at legitimeres som viden og som om de baserede sig på viden.

Det som gør misøren endnu større, er at disse +/- forskeruddannede producenter af forvalterviden på EVA respektive VIVE (og tilsvarende steder, jf. fx Reform-kommissionen 2026, Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, nedlagt i 2019, jf. DPU 2026, Rockwoolfonden 2026, og tilsvarende) præsenterer de såkaldte resultater i den bullshit-forvalterviden som ligger til grund for de inderligt overflødige og uniforme anbefalinger, så de er af en sådan karakter at de kunne være produceret på et ministerielt forkontor ved hjælp af en AI-chatbot. I Nørholm (2008) dokumenteres det at allerede i slutningen af 1990'erne bestod store dele af evalueringsrapporterne af klip fra tidligere evalueringsrapporter. Dagens chatbots kan gøre dette så det ser ud som om enhver evalueringsrapport er original.

Nedlæggelsen af EVA og skiftet til VIVE som ansvarlig for produktionen af en socialt nødvendig forvalterviden, dvs. af en legitimerende ledsagende diskurs for de politisk vilkårlige administrative beslutninger, implicerer med andre ord og fordi produktionen kræver flere resurser når forskeruddannede står for den, en øgning af den allerede store belastning fra et ikke materielt produktivt mellemlag af administratorer, dvs. en statsadel som skal have del af de værdier som produceres af en stedse dårligere stillet, materielt produktiv underklasse (jf. diskussionen i Riismøller 1985 om en tilsvarende bevægelse da blodsadelen opstod). Alt dette alene for at reproducere en social orden som med det øgede resurseforbrug for at overleve, fremstår stedse mere illegitim.

Med et greb tilbage til indledningen er det altså ikke kun frydeskrik der lyder fra en indædt kritiker ved nedlæggelsen af EVA. Ganske vist er der noget glædende ved at en instans som EVA lukker, og at der dermed sættes en stopper for strømmen af bullshit. Den anden side af nedlæggelsen forstærker imidlertid en tendens som allerede EVA udtrykte. Når VIVE overtager opgaverne fra EVA, overtager VIVE samtidig opgaven med at producere og distribuere de såkaldte resultater i en fortsat uendelig strøm af bullshit. Når distributionen af bullshit sker med en forstærket legitimitet, forstærkes samtidig legitimiteten af de allerede socialt nødvendige, politisk vilkårlige administrative tiltag.

Den tilbagetrukne stærke stat som hersker pr. delegat, øger sin magtudøvelse, strammer grebet om folket, samtidig med at den sociale afstand mellem forvaltning/forvalter og forvaltet øges; den sociale ulighed øges. Når EVA dør og VIVE tager over, har den døde

godt fat i den levende. “Le mort saisit le vif” er ikke alene titlen på en artikel af Bourdieu (1980), det er også den juridiske betegnelse på det princip at tronarvingen bliver konge i det øjeblik den gamle konge dør; kongen er død, kongen leve; der er intet interregnum, der sker ingen forandring.

*EVA er død, leve VIVE!*

Morten Nørholm, docent i pedagogik, tidligere universitetslektor i pedagogik

## Referencer

- Arendt, Hannah 1963. *Eichmann in Jerusalem: a report on the banality of evil*. New York: Viking Press.  
<https://archive.org/details/arendt-hannah-eichmann-in-jerusalem/page/n19/mode/2up>, tilgået august 2026.
- Bjork, Mille og Hjorth-Trolle, Anders 2025. *Ændringer i prøveformer giver øget kønsforskel i folkeskolens eksamener*. ROCKWOOL Fondens Analyseenhed.  
<https://rockwoolfonden.dk/udgivelser/aendringer-i-proeveformer-giver-oeget-koensforskel-i-folkeskolens-eksamener/>, tilgået april 2026.
- Bourdieu, Pierre 2004. “Racisme de l’intelligence”. *Le Monde Diplomatique*, avril. Paris, p. 24.  
<http://www.monde-diplomatique.fr/2004/04/BOURDIEU/11113>, tilgået juli 2026.
- Bourdieu, Pierre 1990. “La domination masculine”. *Actes de la recherche en sciences sociale*, 84, Paris: Centre de sociologie européenne, 2-31.
- Bourdieu, Pierre 1989. *La Noblesse d’État. Grandes écoles et esprit de corps*. Paris: Collection Le sens commun.
- Bourdieu, Pierre 1988. *Homo Academicus*. London: Polity Press.
- Bourdieu, Pierre 1980. “Le mort saisit le vif. Les relations entre l’histoire réifiée et l’histoire incorporée”. *Actes de la Recherche en Sciences Sociales*, Année, 32-33 pp. 3-14. doi: <https://doi.org/10.3406/arss.1980.2077>, tilgået januar 2026.
- Bourdieu, Pierre 1979: *La distinction. Critique sociale du jugement*. Paris: Éditions de Minuit.
- Bourdieu, Pierre 1977. *Outline of a theory of practice*. Cambridge Studies in Social Anthropology, Cambridge: Cambridge University Press.
- Bourdieu, Pierre og Passeron, Jean-Claude 1970. *La reproduction. éléments pour une théorie de système d’enseignement*. Paris: Les Éditions de Minuit.
- Brinkkjær, Ulf og Nørholm, Morten 2005. “What is the Relation between Human Practical Action and an Accompanying Discourse?: Discussing the status of practical theory”. *Social Work & Society*, Bielefeld. 3(1): 59-71.  
<https://ejournals.bib.uni-wuppertal.de/index.php/sws/article/view/209>, tilgået januar 2026

- Bryant, Christopher G.A. 1985. "Instrumental Positivism in American Sociology". In *Positivism in Social Theory and Research. Contemporary Social Theory*. London: Palgrave, s. 133-173. [https://doi.org/10.1007/978-1-349-17759-2\\_5](https://doi.org/10.1007/978-1-349-17759-2_5), tilgået januar 2026.
- Danmarks Statistik 2026a. Ph.d.-uddannelser. <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/uddannelse-og-forskning/fuldtidsuddannelser/ph-d-uddannelser>, tilgået februar 2026.
- Danmarks Statistik 2026b. Videregående uddannelser. <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/uddannelse-og-forskning/fuldtidsuddannelser/videregaaende-uddannelser>, tilgået februar 2026.
- DPU 2026. Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning er nedlagt pr. 1. juli 2019. <https://dpu.au.dk/forskning/danskcldclearinghouseforuddannelsesforskning/>, tilgået januar 2026.
- Durkheim, Émile 1922: "Nature et Méthode de la Pédagogie". In *Éducation et sociologie*, Paris: PUF, pp. 59-80.
- EVA 2026a. Om EVA. <https://eva.dk/om-eva>, tilgået januar 2026.
- EVA 2026b. EVA's handlingsplan <https://eva.dk/om-eva/evas-arbejde/evas-handlingsplan-2025-2027>, tilgået januar 2026.
- EVA 2026c. Job og karriere. <https://eva.dk/om-eva/job-and-karriere>, tilgået januar 2026. Under arbejdet er teksten fjernet fra EVA's hjemmeside og må i stedet findes via Wayback Machine på <https://web.archive.org/web/20251108005917/https://eva.dk/om-eva/job-and-karriere>, tilgået februar 2026.
- EVA 2026d. Medarbejdere. <https://eva.dk/om-eva/organisation/medarbejdere>, tilgået januar 2026.
- EVA 2020. *Sociale forskelle i studerendes uddannelsesforventninger*. Danmarks Evalueringsinstitut. <https://eva.dk/Media/638403065052125812/Sociale%20forskelle%20i%20studerendes%20uddannelsesforventninger.pdf>, tilgået januar 2026.
- Folketinget 1998. "Forslag til Lov om Danmarks Evalueringsinstitut". *Folketingstidende*. [https://www.folketingstidende.dk/samling/19981/lovforslag/L81/19981\\_L81\\_som\\_fremsat.pdf](https://www.folketingstidende.dk/samling/19981/lovforslag/L81/19981_L81_som_fremsat.pdf), tilgået januar 2026.
- Folketinget 2026a. "L 7 Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven og udlændingeloven og om ophævelse af lov om Danmarks Evalueringsinstitut. (Nedlæggelse af Danmarks Evalueringsinstitut)", <https://www.ft.dk/samling/20252/lovforslag/17/index.htm>, tilgået juni 2026
- Folketinget 2026b. "Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven og udlændingeloven og om ophævelse af lov om Danmarks Evalueringsinstitut. (Nedlæggelse af Danmarks Evalueringsinstitut)". *Folketingstidende*. Tillæg A. [https://www.ft.dk/ripdf/samling/20252/lovforslag/17/20252\\_17\\_som\\_fremsat.pdf](https://www.ft.dk/ripdf/samling/20252/lovforslag/17/20252_17_som_fremsat.pdf), tilgået juni 2026
- Frankfurt, Harry G. 2005. *On Bullshit*. Princeton: Princeton University Press.

- Fuentes, Augustín 2023: "Here's Why Human Sex Is Not Binary: Ova don't make a woman, and sperm don't make a man". *Opinion*, May 1, 2023. *Scientific American*.  
<https://www.scientificamerican.com/article/heres-why-human-sex-is-not-binary/>,  
 tilgået januar 2026.
- Gierl, Rune og Bølling-Ladegaard, Anna 24. oktober 2025. "EVA-formand er 'chokeret' over lukning: 'Vi svækker hele vores uddannelsessektor'". *Skolemonitor* 24. oktober.  
<https://skolemonitor.dk/.../politik.../article18668290.ece>, tilgået januar 2026
- Hallén, Arvid og Hastrup, Kirsten og Isaksen, Søren og Martinussen, Gurli og Thune, Christian og Wallberg-Henriksson, Harriet 2009. *Evaluering af forskningsråds-systemet i Danmark*. Forsknings- og Innovationsstyrelsen.
- Kant, Immanuel 1798/1998. "Der Streit der Facultäten". In *Schriften zur Anthropologie Geschichtsphilosophie Politik und Pädagogik*. Werke in Sechs Banden. Band VI, Sonderausgabe. Darmstadt, 261-393.  
<https://www.projekt-gutenberg.org/kant/streit/streit.html>, tilgået januar 2026.
- Lundgren, Ulf P. 1979. "Educational Evaluation. A Basis for, or a Legitimation of, Educational Policy". *Scandinavian Journal of Educational Research*, 23, pp. 31-45.  
<https://doi.org/10.1080/0031383790230201>, tilgået juni 2026.
- Løntoft, Signe 23. oktober 2025. "EVA nedlægges: 'Jeg er chokeret'".  
<https://www.altinget.dk/uddannelse/artikel/eva-nedlaegges-jeg-er-chokeret>,  
 tilgået januar 2026.
- Madsen, Mikkel Bo og Holt, Helle og Jonassen, Anders Bruun og Schademan, Helle Kløft 2010. *Kvinder og mænd i den offentlige sektor. Karrieremønstre, lederønsker og ledermuligheder*. Rapport 10:09. København: SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Lønkommissionen.  
<https://www.vive.dk/media/pure/4297/272741>, tilgået januar 2026.
- Martjenko, Anatolij Tichonov (2016). *Lev som alla andra*. Stockholm: Ariel.
- Mattsson, Cathrine og Munk, Martin David 2008. 08:33 *Social uddannelsesmobilitet på kandidat- og forskeruddannelser*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.  
[https://pure.vive.dk/ws/files/255343/0833\\_Social\\_Uddannelsesmobilitet.pdf](https://pure.vive.dk/ws/files/255343/0833_Social_Uddannelsesmobilitet.pdf),  
 tilgået januar 2026.
- Medarbejder- og Kompetencestyrelsen 2021. *Cirkulære om Stillingsstruktur for videnskabeligt personale med forskningsopgaver ved sektorforskningsinstitutionerne*. Skatteministeriet, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen.  
<https://cirkulaere.medst.dk/media/1222/032-21.pdf>, tilgået januar 2026.
- Nørholm, Morten 2026. "Om den pædagogiske funktion af udredninger: Når viden og holdninger blandes sammen". *Praxeologi – Et Kritisk Refleksivt Blik På Sociale Praktikker*, 8, e4971.  
<https://doi.org/10.15845/praxeologi.v8.4971>, tilgået juli 2026
- Nørholm, Morten 2019. "Evaluering - evaluerende praktikker: Udkast til en empirisk definition". *Praktiske Grunde. Nordisk tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskab*, nr. 1-2, 25-44. HEXIS.

- [https://praktiskegrunde.dk/2019/praktiskegrunde\(2019-1+2e\)noerholm.pdf](https://praktiskegrunde.dk/2019/praktiskegrunde(2019-1+2e)noerholm.pdf), tilgået januar 2026.
- Nørholm, Morten 2011. "Social alkymi, konsekration, reproduktion: resume, analyse og kritik af Evaluering af forskningsrådssystemet i Danmark". *Praktiske grunde. Tidsskrift for kultur og samfundsvidenskab*, HEXIS. 5(1): 26-42.  
[http://praktiskegrunde.dk/2011/praktiskegrunde\(2011-1e\)noerholm.pdf](http://praktiskegrunde.dk/2011/praktiskegrunde(2011-1e)noerholm.pdf), tilgået juni 2026.
- Nørholm, Morten 2009. "Selskabstømning i akademiet: om universitetsledelse og New Public Management, om eksploiteringen af en erkendelsesøkonomi, om Kant og Bourdieu". *Praktiske Grunde. Nordisk tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskab*. HEXIS. 3(3), 31-52.  
[http://praktiskegrunde.dk/2009/praktiskegrunde\(2009-3e\)noerholm.pdf](http://praktiskegrunde.dk/2009/praktiskegrunde(2009-3e)noerholm.pdf), tilgået januar 2026.
- Nørholm, Morten 2008. *Om den sociale og symbolske funktion af uddannelses-evalueringer: Konstruktionen af et objekt*. Ph.d.-afhandling, 2. udgave. København: Forlaget HEXIS.  
<http://hexis.dk/forlag/hexisbog-4.pdf>, tilgået januar 2026.
- Nørholm, Morten 2005. "Danske producenter af det som kalder sig og anerkendes for at være evalueringsforskning: Felt eller subfelt? Relativ autonomi eller ikke?". Paper præsenteret på konferencen *Kulturstudier i Sverige: nationell forskarkonferens* (ACSIS) på Linköpings Universitet i Norrköping d. 13. - 15. juni 2005, på sessionen "Kulturens fält" ledet af Donald Broady.  
<https://ep.liu.se/ecp/015/061/ecp015061b.pdf>, tilgået januar 2026.
- Nørholm, Morten 2003a. "Ansætser til en diskussion af køn, omsorgsudøvelse og investeringen af en uinteresseret god vilje". *Nyhedsbrev for HEXIS - Forum for Samfundsvidenskabelig Forskning*,  
[https://hexis.dk/arkiv/Store\\_omsorg\\_til\\_HEXIS\\_med\\_abstract\\_og\\_figurer.pdf](https://hexis.dk/arkiv/Store_omsorg_til_HEXIS_med_abstract_og_figurer.pdf), tilgået maj 2026.
- Nørholm, Morten 2003b. "Omsorgen, kønnet og konstruktionen. In *Pædagogisk sociologi*, København: Danmarks Pædagogiske Universitetsforlag.
- Nørholm, Morten og Petersen, Karin Anna 2013. "Standardsituasjoner kun i bøker". *Sykepleien*, nr. 13, pp. 82-83. Norsk Sykepleierforbund.  
<https://sykepleien.no/2013/12/standardsituasjoner-kun-i-boker>, tilgået juli 2026.
- Petersen, Karin Anna 1989. *Den praktiske sans – Sygeplejens skjulte principper. Delrapport I. En fremstilling og forslag til et observationsstudie af sygeplejepraksis og en afdækning af principper for sygeplejehandlinger med Pierre Bourdieus teori om habitus som ledetråd*. Rapport nr. 1 fra et forskningsprojekt, der går under arbejdstitlen 'Sygeplejehabitus'. Faglig Profil Serie nr. 4 – DISS udgivelse nr. 12, Dansk Institut for Sundheds- og Sygeplejeforskning.
- Reformkommissionen 2026. Reformkommissionen.  
<https://reformkommissionen.dk/>, tilgået februar 2026.

- Retsinformation 18. december 2025. *2025/1 LSF 90 Forslag til Lov om ændring af dagtilbudsloven og udlændingeloven og om ophævelse af lov om Danmarks Evalueringsinstitut (Nedlæggelse af Danmarks Evalueringsinstitut).*  
<https://www.retsinformation.dk/eli/ft/202512L00090>, tilgået februar 2026.
- Retsinformation 2002. *Bekendtgørelse af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (Virksomhedsoverdragelsesloven).*  
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2002/710>, tilgået januar 2026.
- Riismøller, Peter 1985. *Sultegrænsen*. 2. udgave. København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck.
- Ritzau 24. oktober 2025. "Institut med 80 ansatte nedlægges". *Jyllands-Posten*.  
<https://jyllands-posten.dk/politik/ECE18670614/institut-med-80-ansatte-nedlaegges/>, tilgået januar 2026.
- Rockwool Fonden 2026. Rockwool Fonden. <https://rockwoolfonden.dk/>, tilgået februar 2026.
- VIVE 2026a. VIVE. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.  
<https://www.vive.dk/da/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026b. Arbejdsmarked.  
<https://www.vive.dk/da/vidensomraader/arbejdsmarked/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026c. Børn, unge og familie.  
<https://www.vive.dk/da/vidensomraader/boern-unge-og-familie/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026d. Dagtilbud, skole og uddannelse.  
<https://www.vive.dk/da/vidensomraader/dagtilbud-skole-og-uddannelse/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026e. Ledelse og implementering.  
<https://www.vive.dk/da/vidensomraader/ledelse-og-implementering/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026f. Socialområdet.  
<https://www.vive.dk/da/vidensomraader/socialomraadet/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026g. Sundhed.  
<https://www.vive.dk/da/vidensomraader/sundhed/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026h. Ældre.  
<https://www.vive.dk/da/vidensomraader/aeldre/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026i. Økonomi og styring.  
<https://www.vive.dk/da/vidensomraader/oekonomi-og-styring/>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026j. Stillingsstruktur og ansættelsesproces for VIVEs forsknings- og analysemedarbejdere.  
<https://www.vive.dk/media/4yvphanu/stillingsstruktur-og-ansaettelsesproces-for-vives-forsknings-og-analysemedarbejdere-til-vivedk-002.pdf>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026k. Ekspertter.  
<https://www.vive.dk/da/eksperter/?limit=164&offset=12>, tilgået januar 2026.
- VIVE 2026l. Ph.d.-studerende søges til forskningsprojekt om gymnasieelevers ensomhed og sociale netværk. Opslag af en stilling som ph.d.-studerende ved VIVE/AAU med ansøgningsfrist 15. marts 2026.

<https://candidate.hr-manager.net/ApplicationInit.aspx?cid=5001&ProjectId=192219&DepartmentId=6090&MediaId=5>, tilgået januar 2026.

VIVE 2026m. Om VIVE.

<https://www.vive.dk/da/om-vive/>, tilgået januar 2026.

Wayback Machine 2026. Wayback Machine.

<https://web.archive.org/>, tilgået juni 2026.

Wikipedia 2026. "Danmarks Evalueringsinstitut"

[https://da.wikipedia.org/wiki/Danmarks\\_Evalueringsinstitut](https://da.wikipedia.org/wiki/Danmarks_Evalueringsinstitut), tilgået januar 2026.

Aalborg Universitet 2026. Ph.d.-uddannelse på Aalborg Universitet.

<https://www.aau.dk/forskning/phd>, tilgået januar 2026.